

Rewiry

Pracownia Sztuki Zaangażowanej Społecznie „Rewiry” jest artystyczno-społecznym projektem realizowanym przez Towarzystwo Kulturalne w Lublinie oraz Centrum Kultury w Lublinie. To interdyscyplinarne działania, których podstawowe założenie stanowi przekonanie, że kultura i sztuka mogą stać się mechanizmem zmiany społecznej i realnie wpływać na życie mieszkańców miasta. Pracownia stawia na obecność wybitnych artystów związanych z nurtem sztuki krytycznej w defaworyzowanych obszarach miasta.

Inspiracje

Dostrzeżliśmy potrzebę zmiany społecznej inspirowanej sztuką. Bezpośrednim odniesieniem był teatr uciśnionych Augusto Boala. Towarzyszy nam silne przekonanie, że sztuka jest motorem zmiany, dzięki czemu można uczynić świat lepszym.

Animacja i sztuka

Obecność artystów miała charakter rezydencjalny. Wspólnie z mieszkańcami artyści stworzyli trwałe prace wtapiające się w krajobraz, będące komentarzem do problemów danego miejsca i starające się „odczarować” otoczenie. Projekt odchodzi od formuły festiwalu na rzecz procesów i ciągłości zdarzeń w przestrzeni miasta. Często realizacje w ramach „Rewirów” przyjmowały formę manifestu, dzięki czemu stawały się dobrym narzędziem do wywierania presji politycznej w celu rozwiązania jakiegoś problemu. Wykorzystywane były w tym celu takie techniki jak mural, instalacja, rzeźba.

Projekt

Na początku realizacji projektu powstała swoista „mapa problemów miasta” opracowana przez socjologów, wskazująca na obszary dotknięte wykluczeniem ze względu na płeć, odmienną orientację seksualną czy przynależność etniczną; a także przemocą, nietolerancją, prostytutką, biedą, gentryfikacją. Następnie uznani artyści zostali poproszeni o wykonanie pracy poruszającej problemy, z którymi borykają się ludzie w miejscu ich pobytu. Tworzyli ją w miarę możliwości wspólnie z mieszkańcami danego obszaru. Istotą nowatorskiego podejścia jest włączenie i aktywizacja dotąd marginalizowanej grupy społecznej, potraktowanie jej jako równorzędnego partnera – zasada empowermentu. Realizacja przybrała formę kilkutygodniowego rezydowania w wybranych przestrzeniach miejskich. Artyści mierzyli się z określonym problemem wspólnie z mieszkańcami, próbując „odczarować” dany obszar przez sztukę. Posłużyli się wieloma różnorodnymi środkami artystycznymi, takimi jak: rzeźba, wideoart, performance, instalacja, komiks, co gwarantowało zróżnicowanie powstających obiektów. Istotny jest fakt, że rezydowanie następowało kolejno po sobie, a nie równoległe, co zapewniło ciągłość prowadzonych działań. To wynik przyjętego założenia, aby podchodzić do lokalnej społeczności w sposób podmiotowy, ciągły, procesowy, a nie czysto projektowy na zasadzie „przyjścia i wyjścia”.

Grupy docelowe

Grupę docelową stanowili mieszkańcy zagrożonych degradacją i wykluczeniem społecznym dzielnic Lublina, które zostały wyłonione poprzez analizę statystyk policyjnych i informacji Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie.

Efekty

Powstało kilkanaście realizacji artystycznych w różnych częściach miasta. Wejście sztuki w te obszary „odczarowało” je. Mieszkańcy zaangażowani w projekt dostali lekcję tolerancji i otwartości. Zobaczyli

też, że ich okolica może być atrakcyjną przestrzenią do życia.

Finansowanie i partnerzy

Projekt finansowano ze środków Centrum Kultury w Lublinie, Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Organizacje społeczne służyły pomocą przy wyborze miejsc realizacji projektu i podczas konsultacji merytorycznych.

Wyzwania

Artyści często byli odbierani jako intruzi na obszarze zamieszkałym przez dość hermetyczne społeczności. Dzięki współpracy z organizacjami społecznymi, takimi jak Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, udawało się przełamać takie bariery.

Krótki opis instytucji

Stowarzyszenie Towarzystwo Edukacji Kulturalnej

TEK wspiera i upowszechnia twórcze inicjatywy kulturalne. Działa w obszarze teatru oraz sztuk wizualnych poprzez inicjowanie i wspieranie, wspólnie z innymi organizacjami pozarządowymi i samorządowymi, produkcji przeglądów, festiwali, warsztatów teatralnych. Chcemy edukować nowe pokolenia odbiorców i uczestniczyć w działaniach kulturowych miasta na rzecz osób wykluczonych. Szymon Pietrasiewicz - animator kultury, kulturoznawca. Realizuje projekty kulturalno-społeczne. Pracownik Centrum Kultury w Lublinie, twórca centrum kultury niezależnej Tektura, koordynator działań promujących polską sztukę za granicą; projektów skierowanych do osób wykluczonych i kibiców; komisarz festiwalu Kontestacje.

Towarzystwo Edukacji Kulturalnej w Lublinie

województwo lubelskie

ul. Peowiaków 12 lok. 108, 20-007 Lublin

www.rewiry.lublin.pl